

Permanentă preocupare a muzeografilor este nu numai teaurizarea vestigiilor artei noastre tradiționale, dar și aportul efectiv în valorificarea și continuarea creației populare în noi forme. Ritmul accelerat al dezvoltării mediului rural, impulsul puternic spre echivalarea modului de viață a colectivităților rurale cu al celor urbane impune o nouă optică în concepția creației artistice populare românești, o nouă manifestare a puterii creatoare a poporului, în bunuri de larg consum, adaptate omului modern. Urmărind problema valorificării artei populare pe toate planurile dezvoltării artei decorative și aplicate, muzeografilor sînt printre primii cărora le revine menirea de a contribui la cunoașterea valorilor naționale tradiționale prin înlesnirea cercetării bogatelor colecții muzeale, resurse inepuizabile de inspirație pentru creația actuală în spiritul continuării specificului nostru național.

Expoziția „Valorificarea artei populare tradiționale”, organizată în luna mai 1973, de către Muzeul de artă populară al R. S. România la Slobozia, în colaborare cu Muzeul etnografic al județului Ialomița, cu sprijinul Comitetului județean de cultură și educație socialistă, are ca scop, prin intermediul tematicii sale de expunere, să confirme justetea prevederilor privind evoluția și valorificarea artei populare tradiționale în serii de obiecte folosite în cadrul manifestărilor cultural-artistice ce se desfășoară în toată țara, precum și în viața de toate zilele a poporului nostru. Produse cit mai variate, de calitate superioară care să satisfacă nevoia de util și frumos a oamenilor muncii constituie principalele obiective ale celor ce și-au unit eforturile pentru a oferi omului frumosul din viața zilnică. În multe din realizările creatorilor populari, artiștilor plastici, proiectanților, decoratorilor, tehnicienilor, muncitorilor recunoaștem izvorul artei populare — filonul cel mai apropiat de înțelegerea și simțirea poporului. Tehnici multiple, legi decorative — simetrie, alternanță, repetiție, varietate ornamentală — principii de compunere a motivelor, a culorilor, sînt preluate de creator și valorificate în noul conținut al creației populare actuale.

La alcătuirea tematicii expoziției s-a urmărit ilustrarea valorificării creației tradiționale în cadrul formațiilor artistice de amatori, în amenajarea interiorului casei de locuit, în confecții și podoabe.

Sălile parterului sînt rezervate ilustrării primelor două teme. Aici ni se prezintă suita de costume femeiești și bărbătești, copii ale unor costume autentice, diferențiate de acestea în special prin materialele folosite în confecționarea lor. Gama acestor piese folosite mai ales de echipele de amatori de dansuri și cîntece populare este lărgită de prelucrări ale portului popular, în funcție de necesitățile scenice. Ele prezintă pe lîngă contextul variat al materialelor o stilizare accentuată a întregului ansamblu. Motivele ornamentale din cadrul cîmpilor ornamentali sînt deseori sugerate doar prin pete de culoare

Valorificarea ceramicii din centrul Oboga

culori a căror intensitate este dozată în funcție de aceleași necesități regizorale. Costume de acest gen constituie recuzita folosită în repertoriul teatral al temelor ce redau pe scenă crimpele originale din viața poporului. În expunere, costumele sînt alternate cu piese separate, unele din ele autentice, încadrate tocmai pentru a prezenta legătura puternică între arta tradițională și valorificarea ei.

O a doua mare grupare o formează genurile decorației interioare, concretizate atît în frumoase tapi-serii, care în tehnica de realizare și selecția motivelor ornamentale amintesc iscusința și calitățile artistice ale scoarțelor, cit și în ceramica și faianța ce oferă de asemenea o impresionantă varietate de forme, frumusețe de smălțuri și interpretări decorative. Broderiile și țesăturile de decor, dar și de uz, exprimînd echilibrul și armonia specifică țesăturilor tradiționale, reinvie, prin expunerea lor sugestivă, stră-vechiul obicei de împodobire a interiorului de locuit cu ștergere sau alte textile.

Interesantă apare și creația în metal. Se întrec în frumusețe piesele destinate decorului de interior cu cele cărora li se atribuie rolul de podoabă vestimentară. Tehnica meșterilor populari este reluată într-o manieră mai largă, mai decorativă, concretizată în expresivitatea motivului ornamental, în eleganța liniei și formei, determinînd un stil propriu caracteristic creațiilor noastre de orice gen.

Întrepătrunderea firească a genurilor expuse dă fluiditate temei expoziționale, integrînd-o în contextul ei științific, dar concomitent și plastic.

Suita problemelor asigură o acumulare treptată de fapte care conturează într-un mod accesibil însăși tematica, oferînd vizitatorului posibilitatea unor concluzii personale. Lecturarea imaginilor este astfel, prin grija muzeografului, dirijată spre un final logic impus.

Inspirația din arta tradițională în domeniul confecțiilor și diverselor obiecte ale portului modern cărora le este rezervată sala de la etaj, este evidentă în croială și ornamentalică, în respectarea structurii și liniei de ansamblu, în repartitia cimpilor ornamentali, în aplicarea principiilor de compoziție cromatică, în selecționarea însăși a motivului. Păstrînd acea caracteristică unitate stilistică națională, bazată pe valorificarea formelor etnice, creația nouă dovedește o la fel de valoroasă ingeniôzitate tehnică și fantezie artistică. Creația actuală, ca și toată arta populară românească exprimată prin prisma fie și a unei singure expoziții, arată faptul că este apreciată de popor și că are mari posibilități de dezvoltare. Spiritul creator al maselor, preocuparea generală pentru frumos, gustul estetic viu și activ, concepția sănătoasă ce se desprinde din aceste exponate, sînt tot atîtea elemente utile pentru îndrumarea și dezvoltarea într-o formă originală de expresie a specificului național al creației populare actuale spre cultura și arta socialistă.